

LÄNSSTYRELSEN
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

Miljöavdelningen
Länsantikvarie
Jan Gunnar Lindgren
tel 031 - 60 57 92

BESLUT
1996-04-01
Delg.kv.

Diariennr 221-9157-89
1(4)

 Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer
Ink. 1997 -03- 2 4
Dnr:.....

Enl sändlista

Byggnadsminnesförklaring av fastigheterna Skaftö Fiskebäck 1:124, 1:169 och 1:249, Wilhelmsons villa, Fiskebäckskil, Lysekils kommun.

Högt på en klippa i Fiskebäckskil och med fri sikt över Gullmarsfjorden ligger ett hus i mörktjärat oklätt timmer som bryter tvärt mot den övriga bebyggelsen i detta bohusslänska skepparsamhälle. Genom att vara olik har huset blivit ett kännemärke för Fiskebäckskil - Carl Wilhelmsons ateljévilla!

Bohusläns Museum har i en PM den 8 januari 1996 preciserat byggnadens kulturhistoriska värde samt angett riktlinjer för framtida vård av byggnadens kulturvärden. Ni har tagit del av denna PM i samband med Ert ställningstagande till föreslagna skyddsföreskrifter.

Byggnadens kulturhistoriska värde utgår från tre aspekter. För det första byggnadens koppling till konstnären Carl Wilhelmson. För det andra byggnaden som uttryck för tidens föreställningar om stil och arkitektur inom det konstmedvetna övre samhällsskiktet kring sekelskiftet och - för det tredje - byggnaden som representant för ett byggprojekt genomfört för snart hundra år sedan.

Carl Wilhelmson blev en av sekelskiftets mest framstående svenska konstnärer. Åren 1895 till 1910 tillkom de målningar, t.ex. *Trött*, *Fiskarkvinnor på väg från kyrkan* och *Kyrkfolk*, som gjort honom till den oöverträffade skildraren av Bohusläns karga natur och strävsamma fiskarbefolkning.

På beställning och bekostade av landshövdingen Oscar von Sydow utförde han 1927 väggmålningar i Länsstyrelsens sessionssal. Målningar som skildrar bohusslänskt vardagsliv- för bonden, fiskaren och stenhuggaren.

Carl Wilhelmson växte upp i Fiskebäckskil, studerade vid Valand för Carl Larsson och var 1890 till 1896 bosatt i Paris. 1896 återvände han till Sverige och bosatte sig i Göteborg och tillbringade en lång tid framöver somrarna i sin barndoms Fiskebäckskil. Under åren i Frankrike tog han intryck av Gauguin och liksom denne fascinerades han av Bretagne och kustbefolkningens enkla levnadsvanor. Hemma i Sverige hämtade han inspiration från den egna hembygden och från fiskarbefolkningens vardag i Fiskebäckskil.

1911 gjorde Carl Wilhelmson sin beställning av ett hus i Fiskebäckskil. Arkitekt var Ivar Callmander och huset uppfördes av en lokal byggmästare -Simon Hans-

Herrn över
dessa beslut
har inte inkommit
till länsstyrelsen
1997-03-20

Gunnar Hult

son. 1913 stod huset färdigt. Det är en högt belägen ensamliggande knuttimrad och mörktjärad byggnad i två våningar som väl speglar de nationalromantiska idealen - inte minst hos en krets av dåtidens kulturbärare som ville framhålla det allmogeäkta och okonstlade i sitt sätt att bo och inreda. Även interiört är huset synnerligen välbevarat - särskilt gäller detta ateljén, matsalen och professorskans rum.

Byggnaden är även ett intressant exempel på ett byggprojekt genomfört för snart hundra år sedan. Wilhelmson ville bygga ett "genuint" knuttimrat hus. Knuttimringskunnandet i Bohuslän var emellertid begränsat vid denna tid. De lokala snickarna hade gått över till andra konstruktioner. Problemen var många under byggtiden och gällde allt från timrets kvalitet till att få stommen tät i det utsatta läget mot havet. Byggnadens tekniska tillstånd och hantverksmässiga status ger en bild av avståndet mellan estetiska ambitioner och tekniska problem.

Länsstyrelsen anser mot bakgrund av ovanstående att en byggnadsminnesförklaring av Wilhelmsons ateljévilla är synnerligen välmotiverad. Under de senaste åren har en omfattande upprustning genomförts i gott samarbete mellan Er, Bohusläns Museum och Länsstyrelsen. Detta arbete har lagt en god grund för den framtida omvårdnaden av byggnaden.

Ni har i skrivelser till Länsstyrelsen den 31 januari resp. 16 februari 1996 godkänt en byggnadsminnesförklaring samt föreslagna skyddsföreskrifter. Kommunstyrelsens ledningsutskott i Lysekil har den 14 februari 1996 beslutat meddela att kommunen inte har något att erinra mot en byggnadsminnesförklaring.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § lagen om kulturminnen (1988:959) Wilhelmsons villa, fastigheterna Skaftö Fiskebäck 1:124, 1:169 och 1:249, Fiskebäckskil, Lysekils kommun för byggnadsminne. Länsstyrelsen meddelar samtidigt enligt 2§ samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. Byggnaden får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Byggnadens planlösning får inte ändras. Ej heller får ingrepp i eller ändring av fast inredning göras.
3. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Underhållet skall ske med material och metoder som är anpassade till byggnadens egenart.
4. Det område som på bilagda karta avgränsats med heldragen linje får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen enl 3 kap 14 § lagen om kulturminnen lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna.

Länsstyrelsen lämnar råd ifråga om underhållet av byggnaden och vården av det kringliggande området.

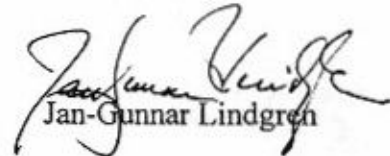
Enligt 3 kap 21 § samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas hos Länsrätten i Göteborg inom tre veckor, se bilaga (formulär 8).

Beslut i detta ärende har fattats av t f landshövding Axel Wenblad med länsantikvarie Jan-Gunnar Lindgren som föredragande. I beslutet har deltagit länsassessor Margareta Koch och bitr. länsantikvarie Tomas M Larsson.

A. W.

Axel Wenblad

Jan-Gunnar Lindgren

Bilaga
karta med skyddsområde

Sändlista

Lysekils kommun

Kopia till

Riksantikvarieämbetet + bilagor + delg kv

Lysekils kommun, Byggnadsnämnden
Bohusläns Museum
Bohuslänska Fornminnessällskapet Vikarvet
kme
akten

usktion mynd.

Fullin *Linnuhyväksyntä*
beslut 1996-04-04
area 221-9157-89

